

Ankara Şehri İmar Müdürlüğü teşkilât ve vazâifinin Ankara belediyesine devri hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/828)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/1779

22 - V - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara şehri İmar müdürlüğü teşkilât ve vazâifinin Ankara belediyesine devri hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 21/V/1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekâlet vekili
Dr. E. Saydam

Mucib sebebler lâyihası

Yeniden kurulmakta olan Ankara şehrinin Devlet merkezi olması hasebile hususî ehemmiyeti derpiş edilerek imar işlerinin hususî şahsiyeti ve istisnâî salâhiyetleri haiz müstakil bir teşekkül marifetile idaresi zaruretinden doğan Ankara şehri imar müdürlüğü teşkilâtının şehrin tanzim ve imarı vazifeleri esas itibarile uhdesinde bulunan belediyeye verilmesi tesis, tanzim ve imar işlerinin bir elden idaresi bazan tahaddüs etmekte olan müşkilâtın önlenmesi noktasından faydeli görülerek Ankara şehri imar müdürlüğü teşkilâtının hususî kanunlarında gösterilen hak, vazife salâhiyetleri tamamen mahfuz kalmak şartile Ankara belediyesine devri muvafık görülmüş ve kanun lâyihası bu maksadla hazırlanmıştır.

1) Lâğvedilecek imar müdürlüğünün borç ve alacaklarile taahhüdlerinin ve demirbaş eşyasının yerine kaim olan Ankara belediyesine intikal etmesi tabii olduğundan bu cihet kanunun 1 nci maddesinde tasrih edilmiştir.

2) 1351 sayılı kanun Ankara imar müdürlüğüne bazı salâhiyetler vermiş olduğundan bu salâhiyetlerin aynen Ankara belediyesi tarafından kullanılacağı kanun lâyihasının 2 nci maddesinde tasrih edilmiştir.

3) Her sene umumî muvazeneden Ankara şehri imar müdürlüğü bütçesine tahsis edilmekte olan paraların Ankara belediyesine verilmesi, şehrin pilân tatbikatının yürütülmesi ve tanzim işlerinin görülebilmesi için zarurî olduğundan lâyihasının 3 ncü maddesi bu maksadla kaleme alınmıştır.

4) Umumî muvazeneden tahsis edilecek ve istikraz yolu ile temin edilecek paraların maksad dahilinde istimalini ve başka yerlere nakil ve sarfedilmemesini teminen lâyihaya hükümler konmuştur.

5) 1937 yılı zarfında yapılacak 150 000 liralık istikraz için lâyihaya muvakkat bir madde konulmuştur.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. B. M.
Dahiliye Encümeni
Karar No. 22
Esas No. 1/828

26 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Ankara şehri İmar müdürlüğü teşkilât ve vazifelerinin Ankara Belediyesine devri hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı 21 - V - 1937 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının gönderildiğine dair 22 - V - 1937 tarihli ve 6/1779 numaralı Yüksek Başvekâlet tezkeresi, melfuflarile birlikde Encümenimize tevdi buyurulmuş olduğundan 25 - V - 1937 tarihli içtimarında, Dahiliye vekili hazır olduğu halde okundu ve icabı müzakere olundu.

Ankara İmar müdürlüğü teşkilâtının Ankara Belediyesine devredilmesi maksadını istihdaf etmekte olan lâyiha, imar işlerinin tatbikatında halen tesadüf edilmekte olan bazı müşkülâtı refetmek noktasından faydalar temin edeceği için esas itibarile kabulü muvafık görüldü.

Cereyan eden müzakere sırasında; hükmî şahsiyeti haiz olan bu müdürlüğün belediye devredilmesi ve müdürlük bütçesine belediye bütçesi meyanında hususî bir kısım olarak yer verilmesi, Ankara şehri İmar müdürlüğü teşkilâtından beklenen faaliyet üzerinde az, çok bir tesir bırakacağı gibi, bu teşekkülün belediye devrinden memul olan faydanın tam derecede istihsaline medar olamayacağı fikri hâsıl oldu.

Bunun üzerine, Ankara şehri İmar müdürlüğünün haiz olduğu bütün kanunî salâhiyet ve vazife ve teşekkül aynen muhafaza edilerek belediyeye bağlanması, istihdaf edilen gayeye daha uy-

gun olacağı kanaati izhar edildi.

Bu kanaate, Dahiliye vekili de iştirak ve muvafakat beyan etti.

Bunun için lâyiha, arzedilen şekli ihtiva ve ifade edecek tarzda tadil edildi. Bu tadilin lüzumlu bir neticesi olarak da 1351 numaralı kanunun 4 neü maddesini değiştiren bir metin ilâve olundu.

Havale mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Dahiliye Ea. Reisi	Reis V.	Bu M. M.
Tekirdağ	Tekirdağ	Mardin
C. Uybadın	F. Öztrak	E. Ergin
Kâtib		
Mardin	Afyon K.	Burdur
E. Ergin	I. U. Aykurt	H. Onaran
Bursa	Çanakkale	Çoruh
F. Güvendiren	H. E.	A. Tüzün
Çorum	Erzurum	Erzurum
K. Alpsar	N. Elgün	Z. Soydemir
Kars	Kütahya	Malatya
E. Özoğuz	M. Somer	E. Barkan
Samsun	Samsun	Sivas
Z. Durukan	M. A. Yürüker	M. Ş. Bleda
Tokad	Tokad	Urfa
E. Pekel	H. Ergun	B. Günay
Urfa	Zonguldak	Zonguldak
M. Dinçsoy	H. Türkmen	R. Vardar

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 135
Esas No. 1/701, 828

30 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Ankara şehri İmar müdürlüğü teşkilât ve vazifelerinin Ankara Belediyesine devri hakkında olup Başvekâletin 22 - V - 1937 tarih ve

6/1779 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihası Dahiliye encümeni mazbatası ile birlikte encümenimizce verilmiş olmakla

Dahiliye vekili Şükrü Kaya ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü Cemal Yeşil hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Hükümetçe hazırlanan lâyiha'nın esası haddi zatında bir şehrin imar işleri Belediyenin vazifeleri cümlesinden olduğu halde yeni kurulmakta olan Ankara şehrinin Devlet merkezi olması hasebile bu şehre aid imar işleri Ankara şehri İmar müdürlüğü namile teşkil edilmiş olan hükmi şahsiyeti haiz hususî bir teşekküle verilmiş ve bugüne kadar Dahiliye vekâletine bağlı ve mülhak bütçe ile idare edilen bu müessese kendisine verilen işler üzerinde çalışmış olup Ankara Belediyesi yanında ve belediye işlerinden bir kısmı ile meşgul bulunan bu müdiriyetin faaliyeti tatbikatta bazı müşküller ihdas eylemiş bulunduğundan müessesenin hukukî mevcudiyetine nihayet verilerek buna aid hukuk ve vekaibin Ankara Belediyesine devredilmesinden ibaret bulunmaktadır.

Dahiliye encümenince yapılan tadilatla ise İmar müdiriyetine tevdi edilmiş olan işler henüz ikmal edilmediği ve halen işlemekte bulunan bu müessesenin mevcudiyetine nihayet verilerek hukuk ve vekaifinin mutlak surette Ankara Belediyesine devri münasip görülmiyerek müdiriyetin şahsiyeti hükmiyesini muhafaza şartile Ankara Belediyesine bağlanması maksadı takip olunmuştur.

Encümenimiz meseleyi bütün şümulile tetkik ettikten ve hükümetçe hazırlanan lâyiha ile bilâhare Hükümetin de iştirâk ettiği anlaşılın Dahiliye encümenince hazırlanan metni mütalea eyledikten sonra henüz işlerini bitirmemiş olan İmar müdürlüğüne aid teşkilât ile mevcudiyetinin olduğu gibi muhafazası ancak bu idarenin Ankara belediye reisi tarafından temsil edilerek İmar müdürlüğünün Belediye reisi emrine verilmesi ve teşekkülde esasen mevcut olan

idare heyetince verilecek kararların icrası da Belediye reisine tevdi olunması ve bütçesinin idare heyeti tarafından yapılarak İcra Vekilleri Heyetince tasdiki münasip olacağı neticesine varılmış ve bu hâl tarzının Belediye ile İmar müdürlüğü icra işlerinin bir elde toplanması suretile tatbikatta tesadüf olunan müşkülâtın bertaraf edileceği ve bu sayede Hazinece İmar müdürlüğüne her sene verilmekte olan yardım paralarının da kontrolü temin edilmiş bulunacağı cihetle en muvafık şekil olacağı kabul edilmiştir.

Bu esasa göre lâyiha'nın maddelerinde icab eden değişiklikler yapıldığı gibi maddelerin mütaleasından vazıhan anlaşılacağı üzere intikalın icab eylediği hükümlerle kanuna konulmasında fayda umulan bazı yeni hükümler ilâve edilmiştir.

Evvelce bu idareye aid olub Hükümetçe Yüksek Meclise gönderilerek Encümenimize havale edilmiş olan 1937 bütçe lâyihasının da tetkikine lüzum kalmamıştır.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Bütçe En. Reisi	Rs. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz
Kâ.		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	E. Adakan	M. Cantekin
Çorum	Diyarbakir	Edirne
E. Sabri Akgöl	Rüştü Bekit	F. Kaltakıran
Gümüşane	İzmir	Malatya
D. Sakarya	H. Çakır	O. Taner
Manisa	Muş	Muş
T. Türkoğlu	Şevki Çiloğlu	Ş. Ataman
Ordu	Siird	Sivas
H. Yalman	M. Mayakon	Remzi Çiner
Yozgad		
S. İçöz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara şehri İmar müdürlüğü teşkilât ve vazifesinin Ankara belediyesine devri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankara şehri İmar müdürlüğü'nün kanunu mahsuslarında gösterilen teşkilât, vazife, salâhiyet ve hakları Ankara belediyesine devredilmiştir. Mezkûr müdürlüğün demirbaş eşyası, borç ve alacakları ile taahhüdüleri Ankara belediyesine intikal eder.

MADDE 2 — 1351 sayılı Ankara şehri imar kanunu ile İmar müdürüne verilmiş olan salâhiyetler Ankara belediye reisi tarafından istimal olunur.

MADDE 3 — Her sene umumî muvazeneden Ankara şehri İmar müdürlüğü bütçesine tefrik ve tahsis edilmekte olan paralar Ankara belediyesine verilir.

MADDE 4 — Üçüncü maddeye göre temin edilecek paralar belediye bütçesinde ayrı bir kısım ve fasılda gösterilerek bu tertîbden bütçenin diğer faslı ve maddelerine münakale yapılamaz.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ankara şehri imar müdürlüğünün Ankara belediyesine bağlanması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankara şehri imar müdürlüğü, hususî kanunlarda gösterilen teşkilâtı, vazife ve salâhiyetleri baki kalmak şartıyla Ankara belediyesine bağlanmıştır.

MADDE 2 — İmar idare heyeti; İcra Vekilleri Heyetince intihab edilecek olan Maliye, Sıhhat ve içtimâî muavenet, Nafia, Dahiliye vekâletlerine mensub birer zat ile iki mütehassıstan ve belediye reisi ile imar müdüründen teşekkül eder.

İdare Heyetine, belediye reisi riyaset eder.

Haftada en az bir defa içtimâî muktazi olan heyetin memur olan azalarına mesai saati hariçindeki çalışmaları için ayda 50 şer ve reisine 75 liraya kadar huzur ücreti verilir.

Heyetin memur olmayan mütehassıs azasının huzur ücreti, İcra Vekilleri Heyeti karârile tesbit olunur.

MADDE 3 — İmar müdürü, belediye reisinin intihabı ve Dahiliye vekilinin tasvibi üzerine İcra Vekilleri Heyeti karârile tayin ve tebdil edilir.

İmar müdürlüğünde lüzumu kadar ücretli memur ve müstahdem ve Türk ve ecnebi mütehassıslar kullanılabilir.

MADDE 4 — Hususî kanunlarında İcra Vekilleri Heyetinin tasdikına tâbi tutulan kararlar hariç olmak üzere, İmar idare heyetinin ittihaz eylediği kararlar, katî ve icrası lâzımdır.

MADDE 5 — Umumî muvazeneden her sene Ankara İmar müdürlüğüne tefrik ve tahsis edilmekte olan paralar kemakân verilir. İmar müdürlüğü bütçesine irat kaydedilecek olan bu paralar ve istikraz tarikile temin edilecek mebalîğ, tahsis maksatları haricinde hiç bir yere sarfedilemez.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ankara şehri İmar müdürlüğünün Ankara Belediyesine bağlanması hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Ankara şehri İmar müdürlüğü, hususî kanunlarında gösterilen teşkilâtı, vazife ve salâhiyetleri baki kalmak şartile Ankara Belediyesine bağlanmıştır.

MADDE 2 — İmar idare heyeti Belediye reisinin riyaseti altında İcra Vekilleri Heyetince intihab edilecek olan Maliye, Sıhhat ve İctimaî muavenet, Nafıa, Dahiliye vekâletlerine mensub birer zat ve Dahiliye vekâleti hukuk müşaviri ile bir mütehasıstan ve İmar müdüründen tereküp eder.

İdare heyetince verilecek kararların icrası İmar müdürlüğünün mümessili olan Belediye reisine aiddir.

MADDE 3 — İdare heyeti haftada en az bir defa toplanır. Heyetin memur olan azalarına mesai saatleri haricindeki çalışmaları için ayda ellışer ve reisine 75 liraya kadar huzur ücreti verilir. Memur olmıyan mütehasıs azanın huzur ücreti İcra Vekileri Heyetince tesbit olunur.

MADDE 4 — İmar müdürü ile idare heyetine alınacak mütehasıs aza Belediye reisinin teklifi ve Dahiliye vekilinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararile tayin ve aynı suretle tebdil edilir.

Müdürlüğün diğeri memur ve müstahdemleri İmar müdürünün teklifi ve Belediye reisinin inhası üzerine Dahiliye vekili tarafından tayin olunur.

MADDE 5 — İcra Vekilleri Heyetinin tasdikine tâbi olmıyan idare heyeti kararları aleyhine Belediye reisi tarafından yedi gün içinde Dahiliye vekili nezdinde itiraz olunabilir.

İtiraz vukuunda vekilin vereceği karar ile heyetin itiraza uğramayan kararları katı olup icraları lâzımdır.

MADDE 6 — 1351 sayılı kanunun 4 ncü maddesi hükmü mülğadır.

MUVAKKAT MADDE — İstimlâk bedelleri tertibine konulmak şartile Dahiliye vekâletinin tensibi ve Maliye vekâletinin kefaletile Ankara belediyesi 150 000 liraya kadar istikraz akdine mezundur.

MUVAKKAT MADDE — İstimlâk bedelleri karşılığı olmak üzere Dahiliye vekâletinin tensibi ve Maliye vekâletinin kefaletile İmar müdürlüğü 150 000 liraya kadar istikraz akdine mezundur.

MADDE 5 — Bu kanun 1 haziran 1937 tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — Bu kanun 1 haziran 1937 tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

21 - V - 1937

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Ş. Saraçoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saraçoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

MADDE 6 — İmar müdürlüğünün bütçe ve kadroları idare heyeti tarafından tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunur.

Bütçenin fasılları arasında yapılacak münakaleler dahi aynı hükme tâbi olup bir faslın maddeleri arasındaki münakaleler idare heyetince yapılır.

MADDE 7 — Umumi muvazeneden her sene Ankara İmar müdürlüğüne yardım olarak verilecek ve istikraz hasılından elde edilecek paralarla diğer varidat tahsis maksadları ve müdürlüğün iştigal mevzuları haricinde hiç bir yere sarfedilemez.

MADDE 8 — 1351 sayılı kanunun bu kanuna muhalif hükümleri mülğadır.

MUVAKKAT MADDE 1 — İstimlâk bedelleri karşılığı olmak üzere Dahiliye vekâletinin tensibi ve Maliye vekâletinin kefaletile İmar müdürlüğü 1937 malî yılı içinde 150 000 liraya kadar istikraz akdine salâhiyetlidir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanun mucibince müdürlüğün kadroları tanzim ve tasdik olununcaya kadar Ankara şehri İmar müdürlüğü 1936 malî yılı bütçe kanununa bağlı kadrolar tatbik olunur.

MADDE 9 — Bu kanun 1 haziran 1937 tarihinden muteberdir.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.